

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Š I M O N O V C E

pre obdobie 2014-2020

OBSAH

1. Úvod.....	3
2. Vízia	3
3. Sociálna a ekonomická analýza.....	3
3.1 Ľudské zdroje	4
3.1.1 Demografická situácia obce.....	4
3.1.2 Vzdelávanie, vzdelanosť.....	9
3.2 Kultúra a spoločenský život	13
3.3 Ekonomické využitie zdrojov	14
3.3.1 Podnikateľská sféra.....	14
3.3.2 Nezamestnanosť, zamestnanosť	16
3.3.2.1 Nezamestnanosť	16
3.3.2.2 Zamestnanosť, trh práce	19
3.4 Materiálne zdroje.....	20
3.4.1 Bývanie a bytový fond.....	20
3.4.2 Infraštruktúra obce.....	21
3.4.3. Voľné objekty využiteľné pre rozvoj obce.....	23
3.5 Prírodné zdroje	23
3.6 Cestovný ruch.....	23
4. SWOT analýza obce.....	25
5. Rozvojová stratégia.....	26
5.1 Ciele a priority.....	26
5.2 Opatrenia a aktivity	26
6. Akčný plán obce.....	30

1. Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Šimonovce je základným programovým a výkonným dokumentom spracovaným na úrovni obce v rámci partnerstva lokálnej samosprávy, podnikateľského sektora a mimovládnych organizácií z územia obce.

Pri jej spracovaní bola použitá metodika navrhnutá Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR s cieľom zjednotiť proces spracovávania PHSR a jeho obsah podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR bude skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

Navrhuje systematickú a funkčnú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja obce zameranú na realizáciu všestranného ekonomického a sociálneho rozvoja:

- čerpá najmä zo znalostí miestnych aktérov a odborníkov, ktorí najlepšie poznajú miestne problémy, potreby a rozvojové možnosti mesta
- umožňuje partnerom spoluúčasť na programovaní a kontrole stratégie ekonomického a sociálneho rozvoja obce
- pomáha zvyšovať všeobecné povedomie o potrebách obce a regiónu

2. Vízia

„Obec ležiaca vo vidieckom prostredí s tradíciami, s bohatým spoločenským a kultúrnym životom, plná turistov a návštevníkov, ktorí sa každoročne vracajú do obce, kde sú obyvatelia vzdelaní, zamestnaní a spokojní so životom ...“

3. Sociálna a ekonomická analýza

Všeobecné úvodné informácie.

Obec Šimonovce patrí podľa administratívneho členenia do okresu Rimavská Sobota, ktorý je súčasťou Banskobystrického kraja. Šimonovce ležia v južnej časti Rimavskej kotliny na nive Rimavy v nadmorskej výške 171-193 m nad morom (stred obce sa nachádza 173 m nad morom). Odlesnený chotár na rovine a pahorkatine s vyvinutými terasami tvoria tret'ohorné

sliene, ílovce a pieskovce, pokryté riečnymi uloženinami a sprašovými hlinami. Má hnedozemné, lužné a nivné pôdy.

V obci sa nachádza reformovaný kostol z roku 1790, postavený na staršom základe, veža je z roku 1858. Kúria v obci je klasicistická z 1. polovice 19. storočia.

História obce

Obec vznikla v 12. storočí. Spomína sa od roku 1221 pod názvom Simon, 1374 Symoni, 1773 Simonwce; maďarsky Simonyi, Rimasimonyi. Patrila Lórantfyovcom, do pol. 17. storočia Rákocziovcom, v 18. storočí Vassovcom a iným rodnám. V 16. a 17. storočí trpela obec od Turkov, časť obyvateľov Turci odviekli do zajatia a zvyšok obyvateľstva platilo dane. Roku 1710 a 1740 ju postihol mor. V r. 1828 mala obec 65 domov a 521 obyvateľov, ktorí sa zaoberali poľnohospodárstvom. Za I. ČSR boli Šimonovce tiež poľnohospodárskou obcou. V rokoch 1938-44 boli pripojené k Maďarsku. JRD tu bolo založené v roku 1952, ktoré sa po roku 1989 rozpadlo.

3.1 Ľudské zdroje

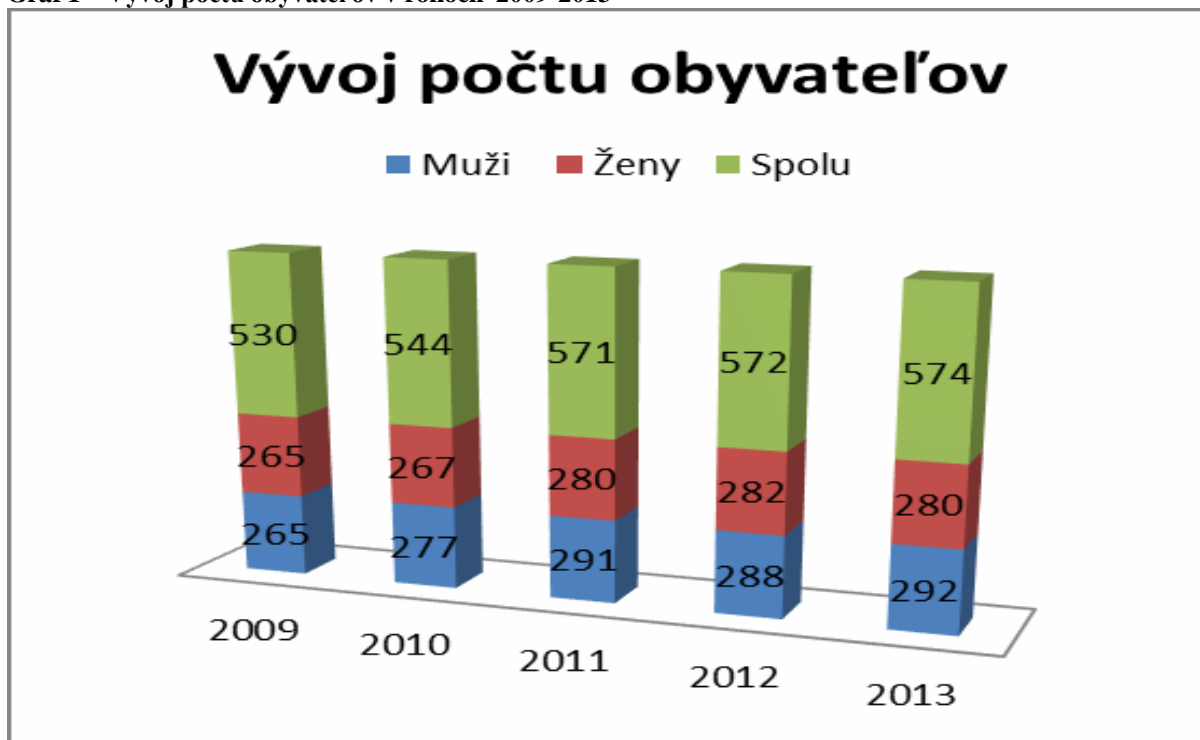
3.1.1 Demografická situácia obce

Obec Šimonovce má 574 obyvateľov. Oproti negatívnym trendom v regióne a celkovo na Slovensku, je počet obyvateľov stabilný, dokonca má mierne narastajúcu tendenciu, čo vyplýva z pomerne dobrých kondícií postavenia obce v jej blízkom regióne. Vplyv na počet obyvateľov má aj národnostné zloženie obce, kde žije početná rómska populácia s tradične mnohopočetnými rodinami.

Tabuľka 1 – Základné demografické ukazovatele

		Predproduktívne		Produktívne		Poproduktívne		SPOLU
		Absol.	%	Absol.	%	Absol.	%	Absol.
2013	Ženy	67	17,18%	190	33,10%	23	4,00%	280
	Muži	82	14,28%	200	34,84%	12	2,00%	294
	Spolu	147	25,60%	390	67,94%	35	6,00%	574
2012	Ženy	65	11,36%	191	33,39%	26	4,54%	282
	Muži	76	13,28%	202	35,31%	10	1,74%	288
	Spolu	141	24,65%	393	68,70%	36	6,29%	572
2011	Ženy	61	10,68%	191	33,45%	28	4,90%	280
	Muži	75	13,13%	204	35,72%	12	2,10%	291
	Spolu	136	23,81%	395	69,17%	40	7,00%	571
2010	Ženy	53	9,74%	189	34,74%	25	4,59%	267
	Muži	64	11,76%	200	36,76%	13	2,30%	277
	Spolu	117	21,50%	389	71,50%	38	6,98%	544
2009	Ženy	47	8,87%	195	36,79%	23	4,30%	265
	Muži	54	10,18%	200	37,73%	11	2,00%	265
	Spolu	101	19,05%	395	74,52%	34	6,41%	530

Graf 1 – Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2009-2013

Z údajov ďalej vyplýva, že v obci žije viac mužov ako žien a tento trend má dlhodobý charakter, ktorý treba brať do úvahy hlavne v plánovaní mechanizmov na zníženie nezamestnanosti, rovnosti príležitostí a vytvárania nových pracovných miest v obci. Ide o to, aby sa pracovné príležitosti vytvárali aj pre ženy a bola pri tom zohľadnená aj rodová rovnosť – indikátor projektov financovaných zo štrukturálnych fondov.

Faktor, ktorý pôsobí ešte pozitívnejšie ako stabilný počet obyvateľov je index starnutia (pomer poproduktívneho a predproduktívneho obyvateľstva). Ten sa v roku 2013 pohyboval na úrovni 23%. Pritom v roku 2009 bola hodnota indexu starnutia 33,66% vysoko pod úrovňou 100%. Tieto fakty hovoria o zvyšujúcej sa tendencii počtu mladých obyvateľov a následnom postupnom zvyšovaní počtu obyvateľstva obce, čo z dlhodobého hľadiska môže znamenať aj zvyšovanie atraktivity obce pre mladých občanov a ich rodiny.

Tabuľka 2 – Prirodzený prírastok obyvateľstva obce

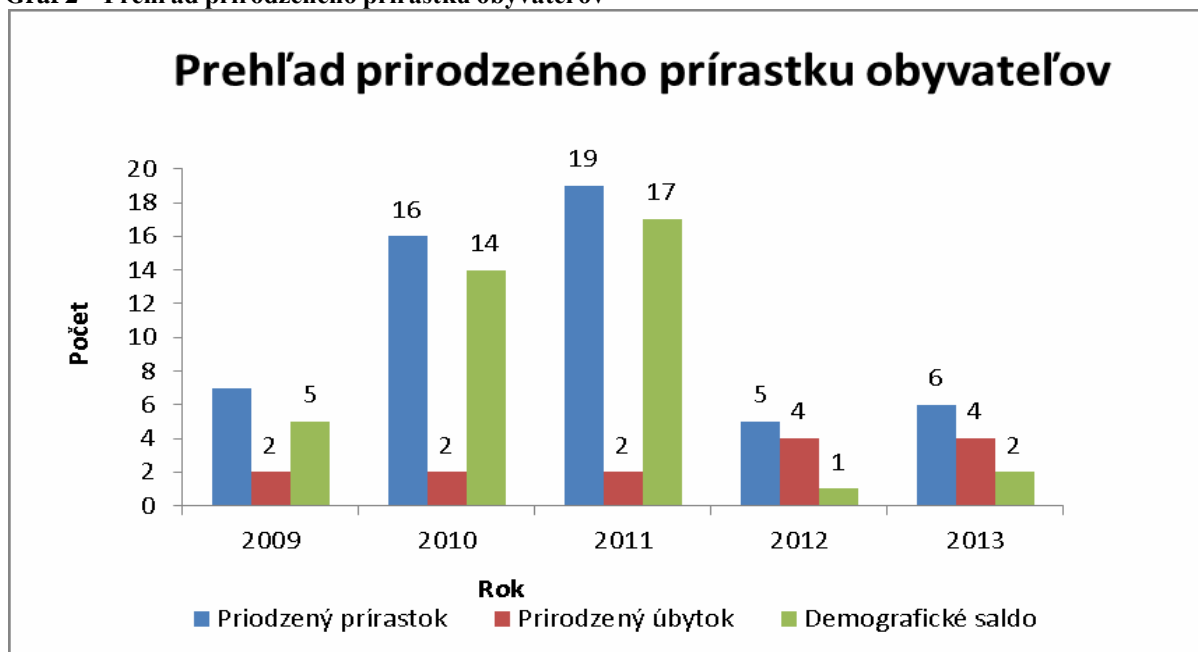
Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Prirodzený prírastok	7	16	19	5	6
Prirodzený úbytok	2	2	2	4	4
Demografické saldo*	5	14	17	1	2

*Demografické saldo = prírastok – úbytok

Hodnoty prirodzeného prírastku sú v posledných rokoch pozitívne, ako všade v okolitých malých obciach v regióne. Poukazujú na záujem mladých ľudí pracovať a žiť v obci. Ak táto

tendencia bude pokračovať v horizonte nasledujúcich rokov bude treba pre týchto obyvateľov zabezpečiť aj kapacity na bývanie formou obecných nájomných bytov, alebo bytov pre sociálne slabé vrstvy obyvateľov.

Graf 2 – Prehľad prirodzeného prírastku obyvateľov

Tabuľka 3 – Migračné saldo obyvateľstva obce

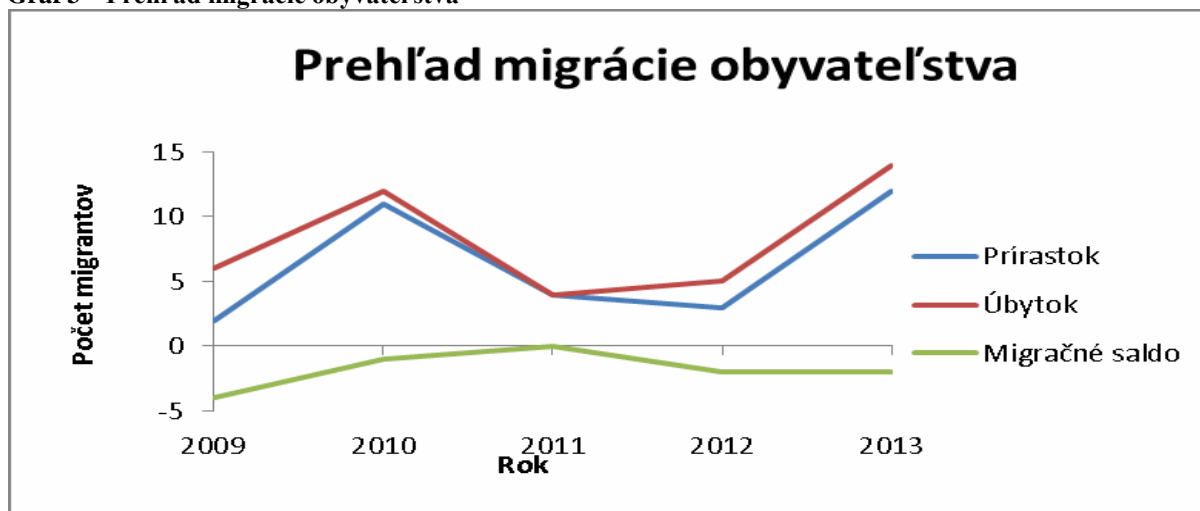
Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Prírastok	2	11	4	3	12
Úbytok	6	12	4	5	14
Migračné saldo*	-4	-1	0	-2	2

* Migračné saldo = prírastok - úbytok

Migrácia obyvateľstva je z globálneho hľadiska negatívna, čo preukazuje relatívne nízku atraktivitu obce v jej blízkom regióne. Hoci má obec dobré kondície v porovnaní s obcami v okrese, pri analýze vekovej štruktúry obyvateľstva a prirodzeného prírastku obyvateľstva je jasné, že občania prichádzajúci do obce nebudú schopní pokryť straty spôsobené odsťahovaním sa mladého obyvateľstva a prirodzeného úbytku obyvateľov.

Odsťahovanie je typické najmä pre mladšiu a vzdelanejšiu skupinu obyvateľov do regionálnych centier a zahraničia, najmä do Rimavskej Soboty, ale aj do vzdialenejších miest podobne ako aj v iných obciach regiónu, čo znižuje konkurencieschopnosť obce. Dôvodom odsťahovania sa je v prevažnej miere vysoká nezamestnanosť a sociálna neistota, ktorá panuje v celom regióne. V tejto oblasti sa vyžaduje intervencia štátu, nakoľko problematiku nedostatku príležitostí obec sama nedokáže vyriešiť.

Graf 3 – Prehľad migrácie obyvateľstva

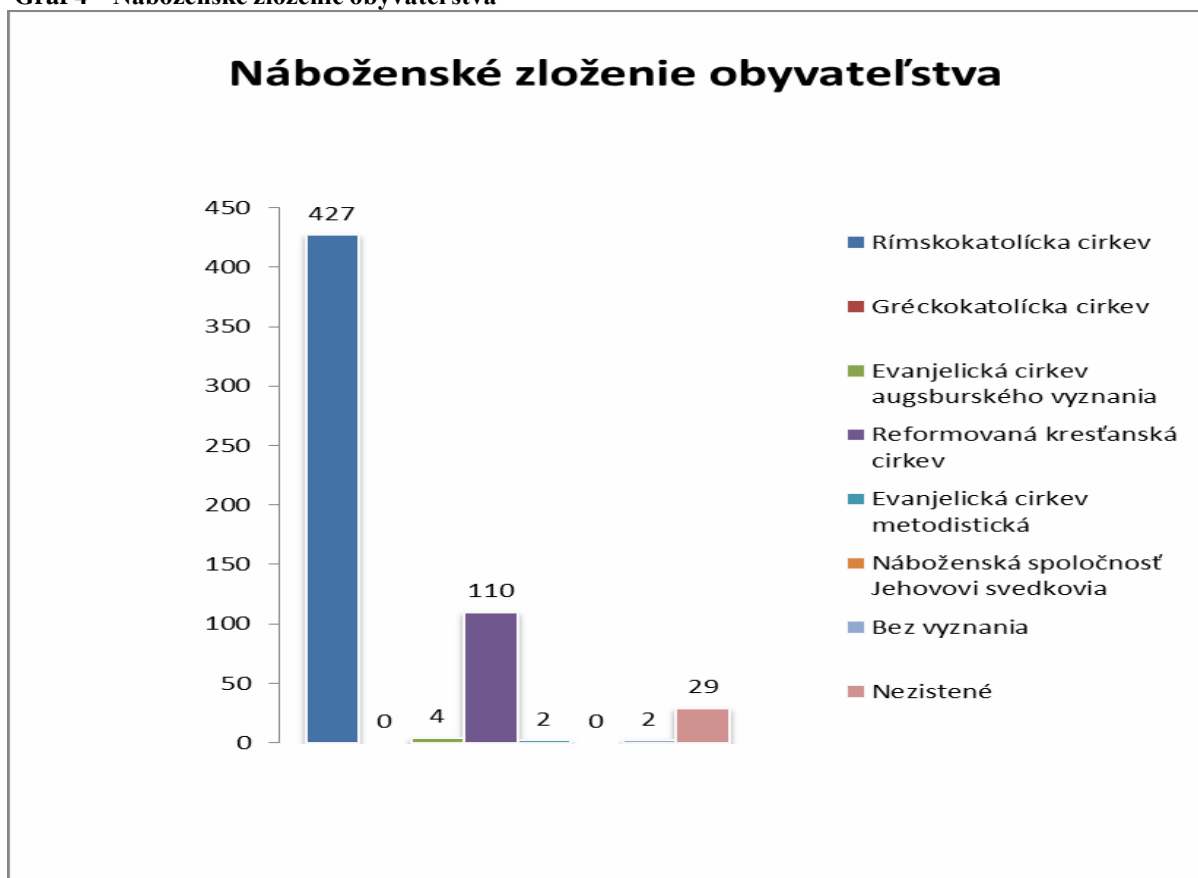

Tabuľka 4 – Náboženské zloženie obyvateľstva obce

Náboženské vyznanie	Absol.	%
Rímskokatolícka cirkev	427	74,39%
Gréckokatolícka cirkev	0	0,00%
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	4	0,69%
Reformovaná kresťanská cirkev	110	19,16%
Evanjelická cirkev metodická	2	0,34%
Cirkev československá husitská	0	0,00%
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0,00%
Ostatné	0	0,00%
Bez vyznania	2	0,34%
Nezistené	29	5,05%
Spolu	574	100,00%

Náboženská štruktúra obyvateľstva neprešla v poslednom období žiadnymi výraznými zmenami, prevláda Rímskokatolícke náboženstvo. Spolunažívanie náboženských skupín je úplne bezproblémové, v súlade s celospoločenským trendom, náboženstvo nehrá významnú úlohu pri každodennom spolužití občanov. Možno konštatovať, že zmena sa neočakáva ani v dlhodobom časovom horizonte 7 – 10 rokov a dlhšie.

Graf 4 – Náboženské zloženie obyvateľstva

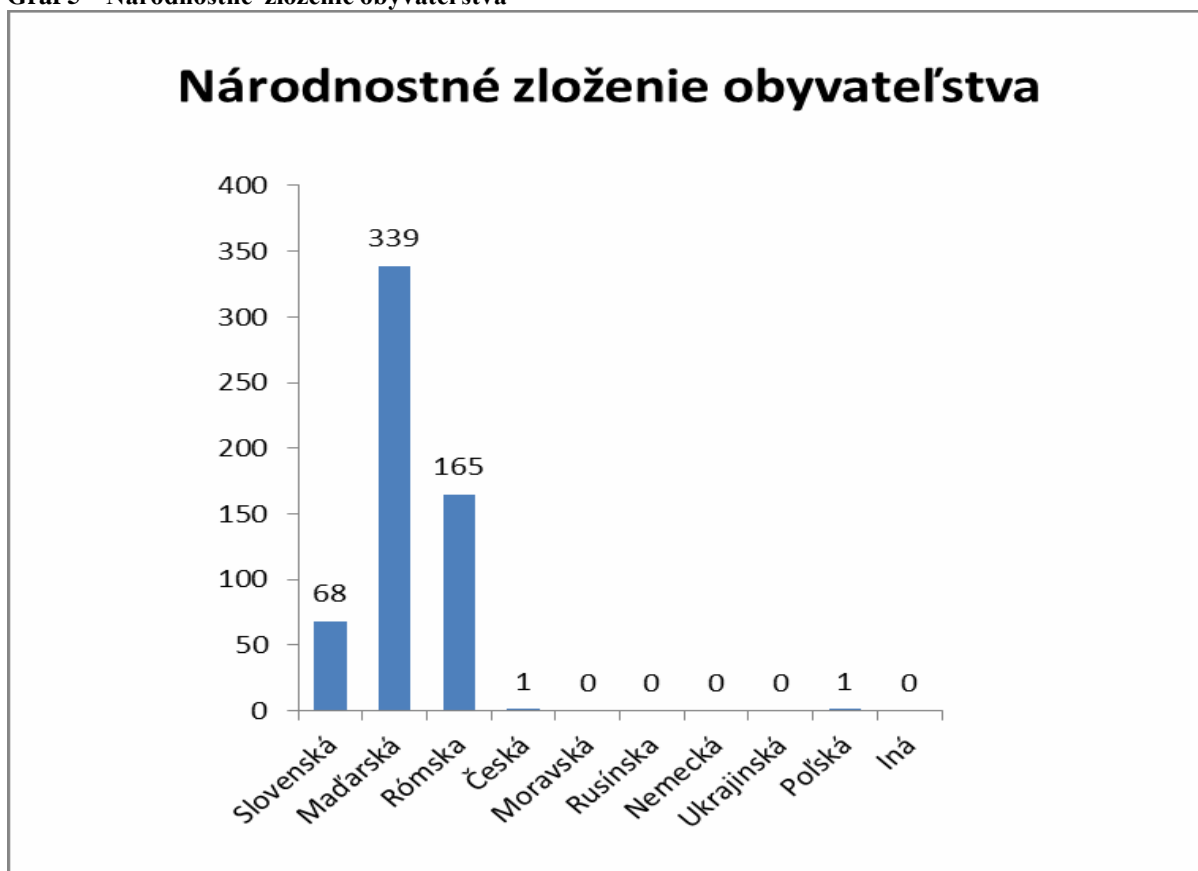

Tabuľka 5 – Národnostné zloženie obyvateľstva obce

Počet obyv.	Národnosť									
	Slov.	Maď.	Róms.	Česk.	Morav.	Rusín.	Nem.	Ukraj.	Pol.	Iná
574	68	339	165	1	0	0	0	0	0	1

Ako je to pre juh okresu typické, obyvateľstvo je väčšinou maďarskej národnosti. Šimonovce má veľmi početnú Rómsku komunitu. Spolunažívanie národností je v obci väčšinou bezproblémové.

Graf 5 – Národnostné zloženie obyvateľstva

3.1.2 Vzdelávanie, vzdelanosť

Vzdelanostná úroveň obyvateľov obce je v súlade s priemerom v porovnaní okolitými obcami a jej štruktúra je slabou stránkou obce, keď dosahuje hodnoty nižšie, ako sú na úrovni kraja, resp. SR. Ak berieme do úvahy len dospelé obyvateľstvo (bez detí do 16 rokov), 26,13% obyvateľov má základné vzdelanie (priemer v Banskobystrickom kraji je okolo 10%), 12,89% má učňovské vzdelanie bez maturity, pozitívnym ukazovateľom je pomer obyvateľov s maturitou, ktoré dosahuje hodnotu 21,25%, čo je ale pod krajským priemerom – 44%. 5,04% obyvateľstva má vysokoškolské vzdelanie, čo je menej ako krajský priemer (9%) a je to vyšší pomer ako v niektorých okolitých obciach.

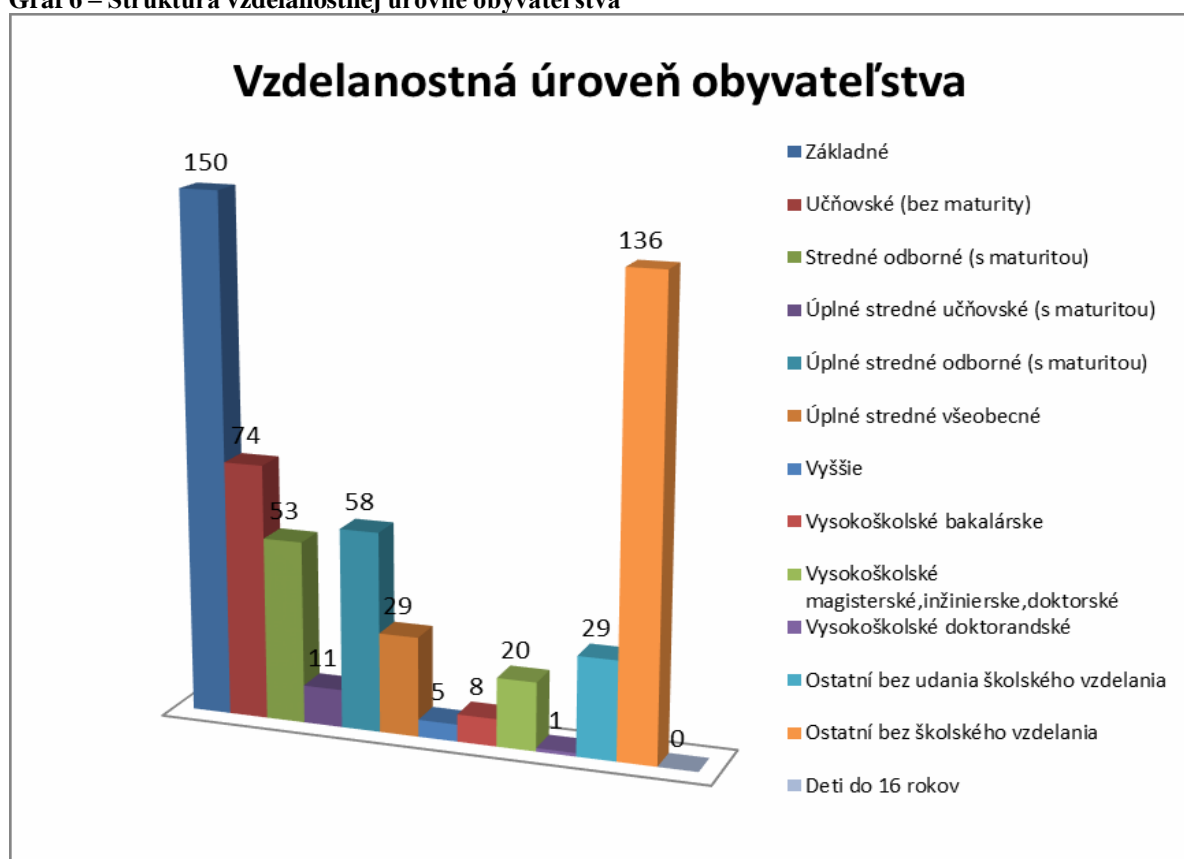
Vzdelanostná úroveň obyvateľov je pod krajským priemerom. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva nie je v súlade s požiadavkami trhu práce, najmä čo sa týka starších obyvateľov. Chýba systém celoživotného vzdelávania a vzdelávania prispôbeného požiadavkám trhu práce, čo by zvýšilo konkurencieschopnosť a flexibilitu občanov umiestniť sa na trhu práce dlhodobo.

Tabuľka 6 – Vzdelanostná úroveň obyvateľstva

Najvyšší ukončený stupeň školského vzdelania	Absol.	%
Základné	150	26,13%
Učňovské (bez maturity)	74	12,89%
Stredné odborné (s maturitou)	53	9,23%
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	11	1,92%

Úplné stredné odborné (s maturitou)	58	10,10%
Úplné stredné všeobecné	29	5,05%
Vyššie	5	0,87%
Vysokoškolské bakalárske	8	1,39%
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	20	3,48%
Vysokoškolské doktorandské	1	0,17%
Ostatní bez udania školského vzdelania	29	5,05%
Ostatní bez školského vzdelania	136	23,69%
Spolu	574	100,00%

Graf 6 – Štruktúra vzdelanostnej úrovne obyvateľstva

Čo sa týka infraštruktúry vzdelávania, obec je dobre vybavená. Prevádzkuje materskú školu aj základnú školu prvého stupňa. Do vyšších ročníkov dochádzajú žiaci do Jesenského autobusovou prepravou. Materská škola nie je využívaná na maximum svojej kapacity, čo je spôsobené migráciou mladých ľudí a rodín za prácou do iných regiónov.

V obci funguje aj základná škola so štyrmi ročníkmi a 29 žiakmi. Počet žiakov sa v poslednom skúmanom roku rapídne znížil, nakoľko rodičia posielajú svoje deti do školy v Jesenskom.

Materiálne a technické vybavenie školy (kapacita, počítače, internet, odborné učebne):

Základná škola je typizovaná, 4-triedna staršej výstavby. Je dimenzovaná na kapacitu 40 žiakov, využívaná na 72,5 %. Údržba a prevádzkovanie budovy je možná len z normatívnych prostriedkov na počty zapísaných detí a dotácie na školské zariadenie z podielových daní obce. Žiaľ táto suma nie je postačujúca. V nevyhovujúcom stave sú mnohé okná a dvere, čím sa zvyšujú straty na vykurovaní. Kompletnú výmenu si vyžaduje najmä strecha, ktorá je v dezolátnom stave. Školu treba zatepliť, aby vyhovovala súčasným štandardom verejných budov a znížili sa tepelné straty, ktoré zaťažujú rozpočet obce.

Personálne kapacity školy sú vyhovujúce. Na škole vyučujú učitelia s dostatočnou kvalifikáciou. Na škole sa vyučuje anglický jazyk pre tretí a štvrtý ročník 3 hodiny týždenne. V škole je k dispozícii 14 počítačov, pripojenie na internet a interaktívna tabuľa. Žiaci môžu v popoludňajších hodinách navštevovať školský klub detí. Materiálne vybavenie, dopĺňovanie inventáru, učebné pomôcky či bežné predmety dennej potreby sa vo veľkej miere zabezpečujú z rozpočtových zdrojov.

Škola je veľmi aktívna pri zabezpečovaní mimoškolskej činnosti žiakov a aktivitách organizovaných školou.

Škola má každoročne bohatý program mimoškolských aktivít:

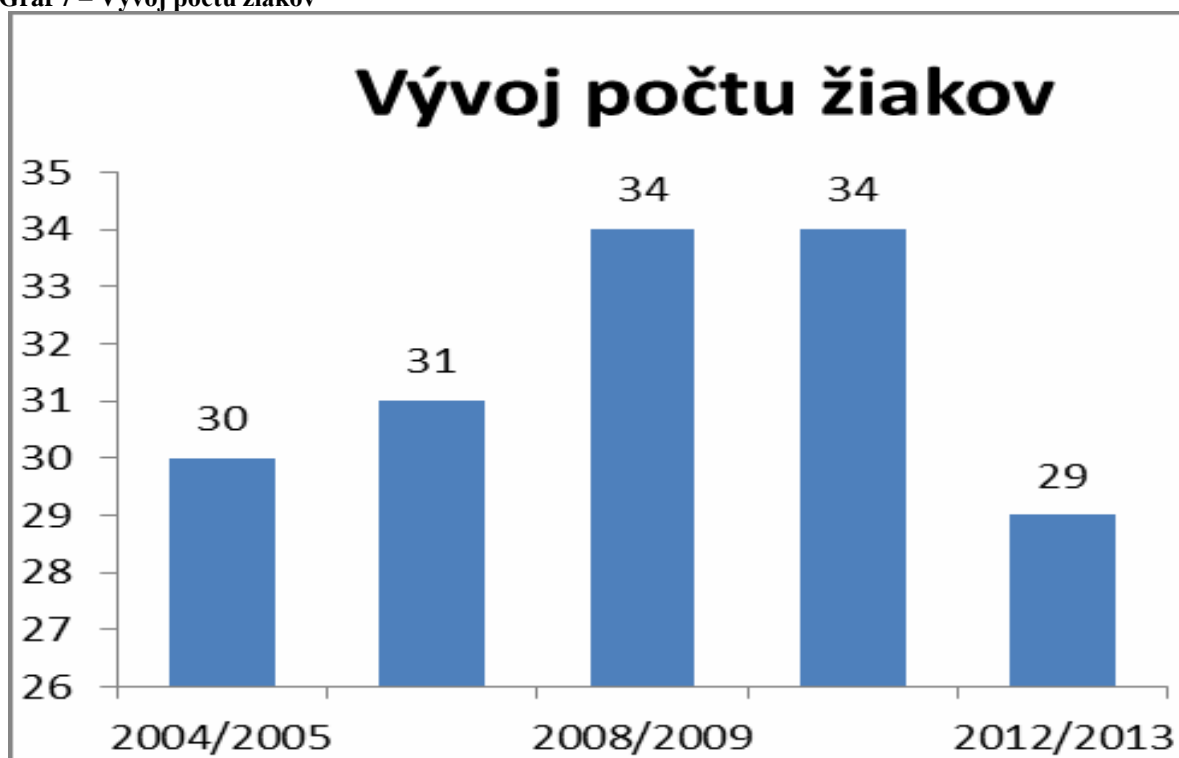
Údaje o aktivitách organizovaných školou	
Názov akcie	Termín
Detský úsmev	Jún
Deň detí	Jún
Didaktické hry	Máj
Deň matiek	Máj
Výtvarná súťaž Jesenské	Máj
Deň Zeme	Apríl
Karneval	Február
Zápis prvákov	Január
Vianočné vystúpenie	December
Deň maďarskej kultúry	Január
Výtvarná súťaž Karola Ondriečku - Mesiac detskej tvorby – OZ Korytnačky - Bratislava	December
Deň maďarskej literatúry	Apríl
Spomienka na maďarskú revolúciu v rokoch 1848-1849	Marec

Tabuľka 7 – Vývoj počtu žiakov

Školský rok	Počet žiakov spolu	Z toho počet		
		rómskych žiakov	zo sociálne znevýhodnených rodín	handicapovaných
2004/2005	30	20	25	0
2006/2007	31	22	25	0
2008/2009	34	28	28	0
2010/2011	34	31	30	0
2012/2013	29	28	26	0

Vývoj počtu žiakov posledných rokov mal narastajúcu tendenciu, len v roku 2012/2013 sa počet žiakov znížil, čo nie je dobré z hľadiska finančných noriem pre školu.

Graf 7 – Vývoj počtu žiakov

Ďalšie vzdelávanie detí a mládeže je zabezpečená v dobre dostupných regionálnych centrách so strednými školami (Rimavská Sobota, Lučenec). Hromadná doprava do týchto centier je zabezpečená hromadnou dopravou, hlavne autobusom.

Výrazne sťaženú situáciu z hľadiska vyhovujúceho vzdelania má dospelé obyvateľstvo, ktoré má zväčša učňovské prípadne stredoškolské vzdelanie, čo je v súlade s bývalými potrebami poľnohospodárskeho regiónu. Po krachu poľnohospodárstva sa však vzdelanie tohto zamerania stalo málo konkurencieschopné, sťažujúc tak postavenie obyvateľstva na trhu práce. Priamo v obci nie sú možnosti pre celoživotné vzdelávanie vytvorené, v okolitých

mestách sú tieto možnosti vytvorené čiastočne. Nezamestnaní obyvatelia využívajú zväčša rôzne vzdelávacie kurzy ponúkané úradmi práce.

3.2 Kultúra a spoločenský život

Spoločenský život, najmä čo sa týka kultúry je vzhľadom na veľkosť obce pomerne dobrý. Obyvatelia, najmä mladšia generácia už neprejavujú taký vysoký záujem o rozvoj kultúry a tradícií obce a regiónu ako to bolo v minulosti. K tomuto trendu ďalej prispieva aj postupná generačná výmena a s tým spojený nový životný štýl obyvateľov.

V obci sú ale aj aktívni občania, ktorí sa snažia o zlepšenie situácie v tomto smere. Ide o spevácky zbor a poľovnícke združenie, ktoré majú dobrú členskú základňu.

Tieto organizácie sa snažia vyvíjať aktivity smerujúce k rozvoju kultúry, tradícií, trávenia voľného času a športu. Sú jadrom, ktoré môže prispieť k motivácii ostatných občanov k účasti na aktivitách v obci.

Spoločenské organizácie, ktoré sa v obci nachádzajú:

Názov organizácie	Počet členov
Poľovnícke združenie	18
Spevokol	14

Spoločenské a kultúrne aktivity, festivaly, ktoré sú v obci pravidelne organizované:

Názov aktivity	Dátum organizovania
Regionálna spevácka súťaž v tradičnej, ľudovej, cimbalovej hudby	každoročne
Jarný ples cirkevného zboru Šimonovce	každoročne
Deň dôchodcov	každoročne
Jesenný ples CSEMADOK-u	každoročne

Obec je k rozvoju spoločenského a kultúrneho života vybavená dobre, má dostupný kultúrny dom, vyžaduje si však spolu s administratívnou budovou rekonštrukciu, hlavne zateplenie, obnovu strechy a podlahy, aby spĺňala štandardy súčasných požiadaviek a noriem na stavby podobného charakteru. Obec má aj futbalové ihrisko, ktoré je využívané najmä mladšími obyvateľmi.

Tretí sektor je rozvinutý, v obci pracuje viacej občianskych združení:

OZ „Dedičstvo“ – podpora aktivít v oblasti kultúry, podpora voľno časových aktivít mládeže,

OZ Dúha Šimonovce – zamerané na rómsku menšinu,

OZ Prometheus - podporuje aktivity v oblasti kultúry a voľno časové aktivít mládeže,

CSEMADOK – Základná organizácia Šimonovce – zachovanie maďarskej kultúry,

OZ Roviga – zamerané na kultúrne a spoločenské aktivity.

V obci je aj komunitné centrum, ktoré by podobné aktivity mohlo združovať a zastrešovať. Celkovo tento stav prispieva k dobrému potenciálu využitia externých rozvojových zdrojov (Štrukturálne fondy, štátne dotácie, nadácie a granty) pre rozvoj komunity obce.

3.3 Ekonomické využitie zdrojov

3.3.1 Podnikateľská sféra

Vzhľadom na počet obyvateľov je podnikateľské prostredie pomerne dobré, keď v obci funguje 6 podnikateľských subjektov. Ich štruktúra je zameraná najmä na služby a poľnohospodárstvo. Ide o typickú poľnohospodársku obec, preto pád poľnohospodárstva v regióne spôsobil veľké problémy, ako aj v iných okolitých obciach, kde bolo poľnohospodárstvo hlavným zamestnávateľom občanov.

Počet podnikateľských subjektov sa v posledných rokoch nezmenil, čo poukazuje na stabilitu podnikateľského prostredia v obci, čo je dobrým smerom na vytváranie pracovných miest v obci a samo zamestnávanie občanov.

Tabuľka 8 – Vývoj počtu podnikateľských subjektov v obci

Rok	Počet podnikateľských subjektov v obci	Z toho ziskových
2013	6	6
2012	6	6
2011	6	6
2010	6	6
2009	6	6

Tabuľka 9 – Prehľad počtu subjektov pôsobiacich v obci a počtu ich zamestnancov

	Počet subjektov	Počet zamestnancov
Primárna sféra		
Poľnohospodárstvo	1	7
SHR	0	0
Tehelňa	0	0
Strojárstvo	0	0
Elektrotechnika	0	0
Textilný priemysel	0	0
Obuvnícky priemysel	0	0
Spolu primárna sféra	1	7
Sekundárna sféra		
Píla	0	0
Pekáreň	0	0
Stavebná firma	0	
Klambiar	0	0
Krajčírstvo	0	0
Stolárstvo	1	1
Zámočníctvo	0	0
Tesár	0	0
Aranžérstvo	0	0
Spolu sekundárna sféra	1	1
Terciárna sféra		

Služby poľnohospodárstvu	0	0
Služby cestovného ruchu	0	0
Rozličný tovar	4	6
Drogéria	0	0
Priemyselný tovar	0	0
Mäso	0	0
Obuv	0	0
Textil	0	0
Nábytok	0	0
Reštaurácia	0	0
Hostinec	0	0
Kaderníctvo	0	0
Kozmetika	0	0
Oprava	0	0
Bazár	0	0
Stavebniny	0	0
Zberňa šatstva	0	0
Veľkosklad	0	0
Predaj plynu	0	0
Plynoservis	0	0
Iné	0	0
Spolu terciálna sféra	4	6
Spolu všetky sféry	6	14

Primárna sféra:

V sektore poľnohospodárstva vykonáva činnosť ešte 1 podnikateľský subjekt, spolu zamestnáva 7 občanov.

Klasické plodiny, ktoré boli v obci pestované strácajú svoju konkurencieschopnosť na globálnom trhu. Životné prostredie a tradícia poľnohospodárstva v rodinách vytvára vhodné predpoklady pre špecializovanú výrobu (napr. bioprodukty, energetické rastliny, netradičné plodiny a pod.). Je potrebná modernizácia poľnohospodárstva avšak v spojení s jeho reštrukturalizáciou.

V obci je najväčším zamestnávateľom práve poľnohospodársky subjekt, čo je dané tradíciou poľnohospodárstva v obci.

Sekundárna sféra

Je v obci zastúpená stolárstvom, ktoré zamestnáva 1 občana.

Terciárna sféra

Terciárna sféra je zastúpená najmä typickými službami ako 4 obchody s rozličným tovarom. Štyri subjekty v tejto sfére zamestnáva 6 ľudí.

Čo sa týka výhľadov do budúcnosti, obec a jeho okolitý región majú predpoklady na tvorbu nových pracovných miest v niekoľkých oblastiach:

- cestovný ruch, najmä v spojení s agroturistikou

- spracovateľský priemysel napojený na miestne danosti a tradíciu výroby,
- znovu oživenie poľnohospodárstva, najmä tradičných plodín, bioproduktov, energetických rastlín a biomasy
- výroba miestnych tradičných výrobkov, najmä v prepojení na cestovný ruch
- služby obyvateľom
- sociálna sféra
- odpadové hospodárstvo

Bariéry, ktoré zabraňujú rozvoju podnikateľských aktivít:

- geografická izolovanosť obce od regionálnych centier rozvoja
- nedostatočná infraštruktúra – absencia vhodných objektov, kanalizácie, miestnych komunikácií
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, slabý trh
- nedostatok štátnych intervencií
- nízka úroveň podnikateľského ducha občanov
- odchod vzdelaných občanov do vyspelejších regiónov

3.3.2 Nezamestnanosť, zamestnanosť

3.3.2.1 Nezamestnanosť

Tabuľka 10 – Vývoj a štruktúra nezamestnanosti (k 31.12. príslušného roka)

Rok	Počet obyvateľov	EAO* Spolu	EN**	Miera nezamestnanosti v %
2013	574	390	166	42,56
2012	572	393	164	41,73
2011	571	395	188	47,59
2010	544	389	195	50,12
2009	530	395	216	54,68

* EAO – ekonomicky aktívni obyvatelia

** EN – evidovaní nezamestnaní

Miera nezamestnanosti sa už dlhodobo pohybuje v rozmedzí 42 – 54%, so zvyšujúcou sa tendenciou. Je to veľmi negatívny jav v súlade s okresným priemerom.

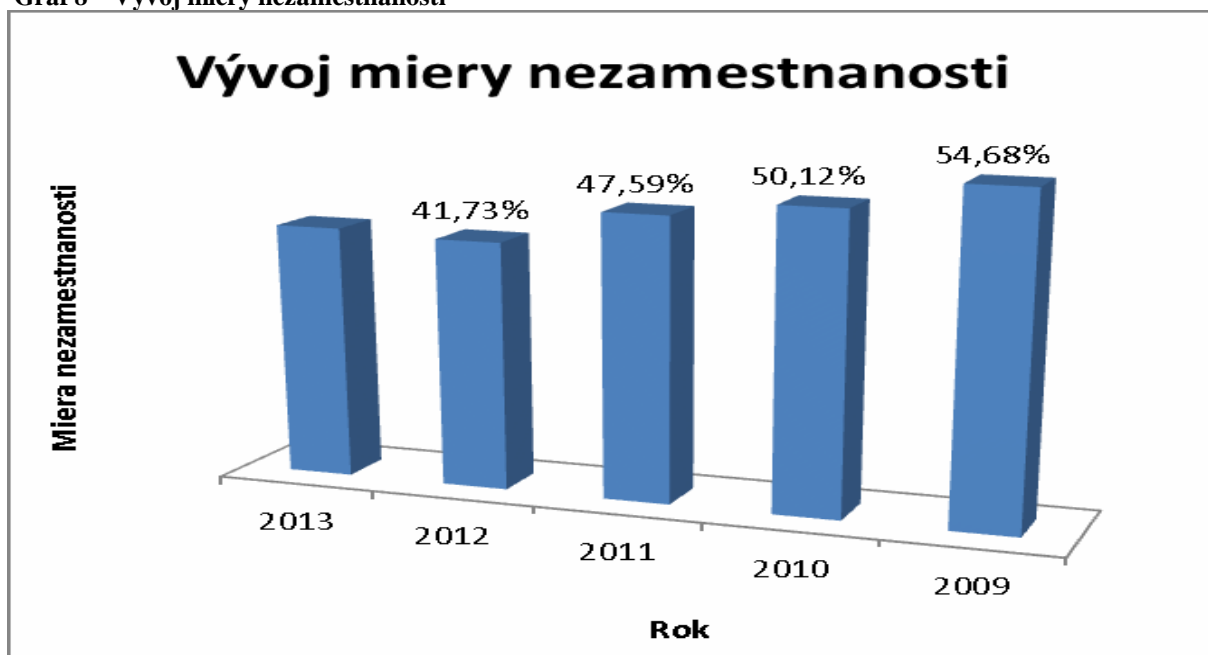
Obyvatelia zväčša pracujú v mieste bydliska, okolitých obciach a v Rimavskej Sobote, ale aj v zahraničí. Ide najmä o prácu v sektore poľnohospodárstva, stavebníctva a služieb.

Keďže sa v posledných rokoch hospodárska situácia v regióne výrazne nezmenila, nevznikli nové pracovné miesta, miera nezamestnanosti zostáva významným problémom. Je typická dlhodobá nezamestnanosť, spolu s negatívnymi sprievodnými javmi ako apatia občanov, stratené pracovné návyky a motivácia pracovať, znížená životná úroveň, existenčné problémy.

Negatívne efekty dlhodobej nezamestnanosti v kombinácii so zníženou životnou úrovňou spôsobujú nízku kvalitu a najmä konkurencieschopnosť nezamestnaných občanov na trhu

práce. Očakávaný posun investorov zo západného Slovenska smerom na východ môže prispieť k vytváraniu nových pracovných miest v regióne. Avšak bez zavedenia foriem celoživotného vzdelávania a rekvalifikácií nebudú občania schopní zodpovedať požiadavkám moderných zamestnávateľov. Výrazným problémom je geografická izolovanosť celého regiónu, čo sťažuje každodenné cestovanie za prácou do regionálnych centier. Takže aj v prípade úspešného prilákania investícií do týchto miest sa miestni obyvatelia buď rozhodnú necestovať, alebo sa z obce odsťahujú. Ďalším problémom je apatia a nízka motivácia nezamestnaných, sprevádzaná nízkou mobilitou a informovanosťou týchto občanov. V tejto oblasti je potrebná účinná intervencia štátu nakoľko fenomén dlhodobej nezamestnanosti obec vlastnými silami nedokáže vyriešiť.

Graf 8 – Vývoj miery nezamestnanosti

Tabuľka 11 - Veková štruktúra nezamestnaných obyvateľov

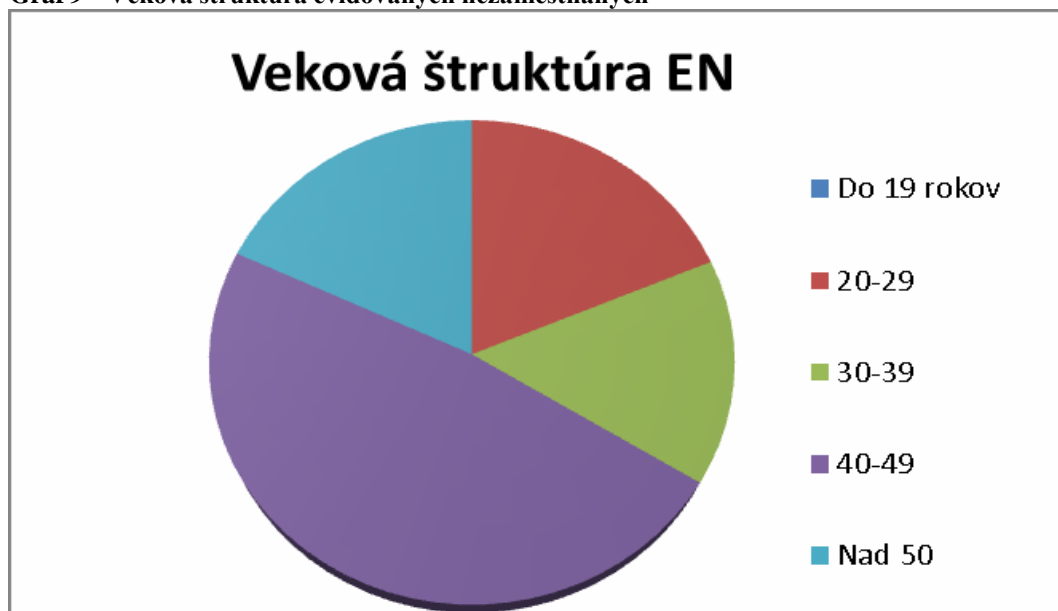
Vekové rozpätie	Evidovaných celkom	Podiel
Do 19 rokov	0	0,00
od 20-29 rokov	31	18,67
od 30-39 rokov	25	15,06
od 40-49 rokov	80	48,20
50 a viac	30	18,07
Spolu	166	100,00

Najväčšiu skupinu nezamestnaných občanov tvorí veková kategória 40-49 rokov, u ktorej sa najviac preukazuje zmena štruktúry hospodárstva a úpadok poľnohospodárskej produkcie. Je to zároveň skupina, ktorá má najväčšie problémy pri zaradení sa na trh práce. Je potrebné vykonať aktívne opatrenia na podporu zvýšenia konkurencieschopnosti ľudských zdrojov na trhu práce. Druhou najväčšou skupinou nezamestnaných sú občania s vekovým rozpätím 20 – 29 rokov a päťdesiatnici.

Jednou z alternatív riešenia dlhodobej nezamestnanosti by mohol byť model zamestnávania ľudí v drobných obecných službách za pomoci podporných mechanizmov úradu práce.

Druhou možnosťou je zamestnávanie občanov v rámci projektov financovaných EÚ a to hlavne z ESF cez národné a dopytové projekty.

Graf 9 – Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných

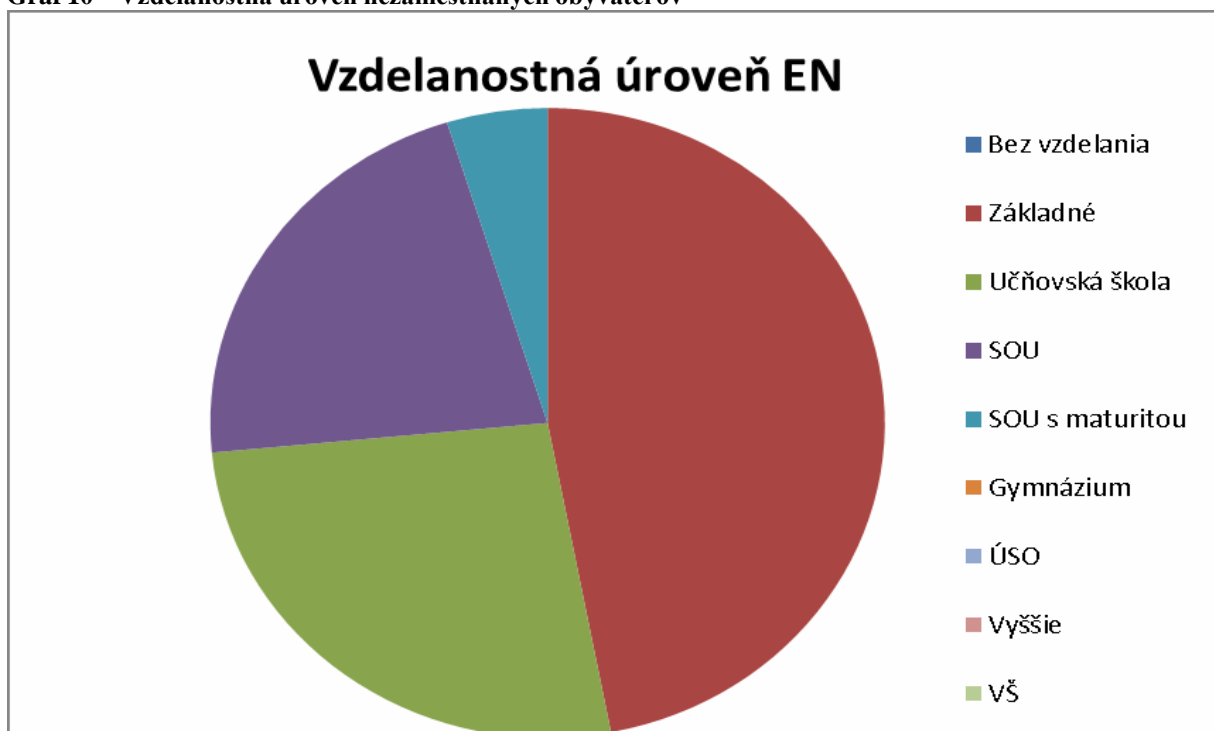

Tabuľka 12 – Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných obyvateľov

Stupeň vzdelania	Evidovaných	%
Bez vzdelania	0	0,00%
Základné	78	47,00%
Učňovská škola	44	26,50%
SOU	36	21,68%
SOU s maturitou	8	4,82%
Gymnázium	0	0,00%
ÚSO	0	0,00%
Vyššie	0	0,00%
VŠ	0	0,00%
Spolu	166	100,00%

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných ukazuje najväčší podiel medzi obyvateľmi s nižšou vzdelanostnou úrovňou, čo je následok úpadku poľnohospodárstva a sezónnych prác. Bude potrebné zvýšiť vzdelanostnú úroveň tejto skupiny obyvateľov, tak, aby ich schopnosti zodpovedali aktuálnym požiadavkám trhu práce.

Graf 10 – Vzdelanostná úroveň nezamestnaných obyvateľov

3.3.2.2 Zamestnanosť, trh práce

Tabuľka 13 – Odvetvia hospodárstva v ktorých obyvatelia obce pracujú

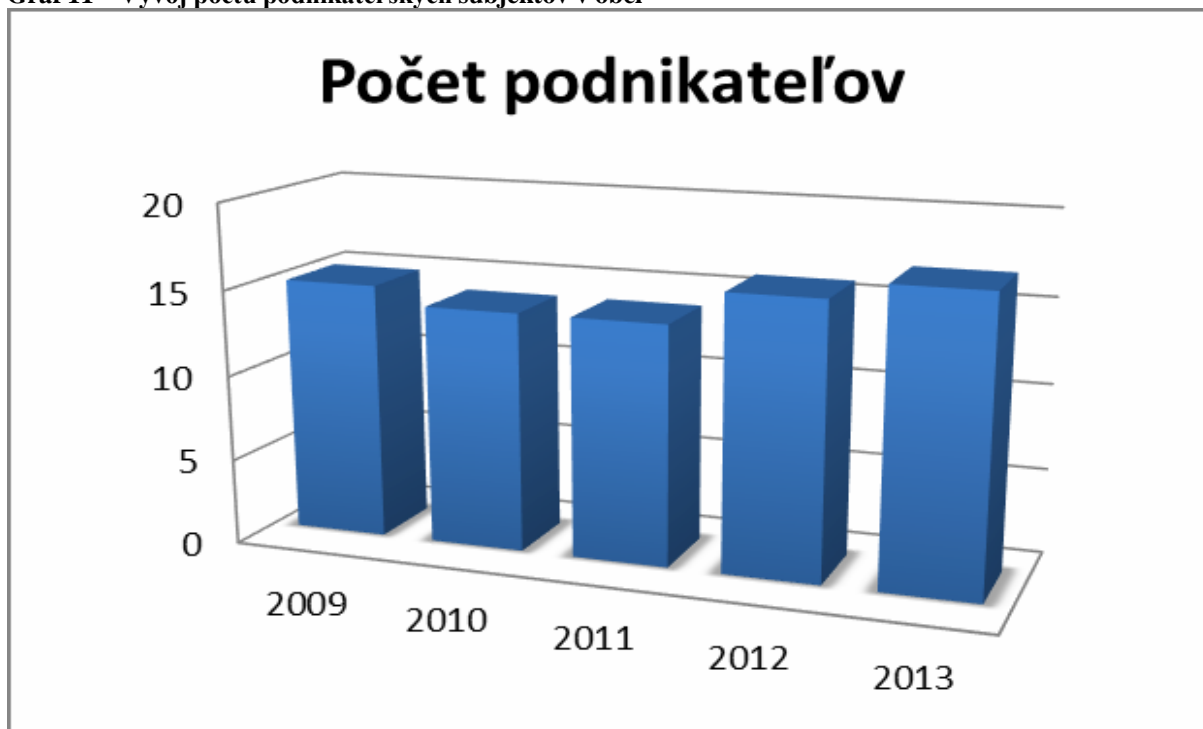
Odvetvie hospodárstva	Spolu	Z toho v obci
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	24	7
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	5	0
Ťažba nerastných surovín	0	0
Priemyselná výroba	0	0
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	5	0
Stavebníctvo	3	0
Veľkoobchod a maloobchod	22	6
Hotely a reštaurácie	0	0
Doprava, skladovanie a spoje	8	0
Peňažníctvo a poisťovníctvo	2	0
Nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby	0	0
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	21	0
Školstvo	9	0
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	9	0
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	2	0
EA bez udania odvetví	116	0
Spolu	226	13

Najväčším zamestnávateľom obyvateľov obce je sektor služieb a poľnohospodárstvo. 166 občanov je bez udania odvetvia v ktorom pracujú, jednou z možností sú príležitostné a sezónne práce a práca v zahraničí. Silným zamestnávateľom sa môže stať v budúcnosti aj

miestna samospráva a to vďaka grantom na projekty financované EÚ – ESF na vytváranie pracovných miest. Bez reštrukturalizácie miestneho hospodárstva ako aj silnejšej podpory pre začínajúcich podnikateľov sa táto tendencia pravdepodobne udrží aj naďalej.

Prírodné a materiálne danosti obce sú pritom nanajvýš vhodné pre rozvoj moderného poľnohospodárstva prípadne cestovného ruchu zameraného na agroturistiku a turistiku s nízkym štandardom, ako je pešia turistika či cyklistika.

Graf 11 – Vývoj počtu podnikateľských subjektov v obci

3.4 Materiálne zdroje

Čo sa týka materiálnej vybavenosti obce, najmä infraštruktúrou, je v porovnaní s okolitými, najmä menšími obcami pomerne rozvinutá. Je však často zastaraná, prípadne nedokončená. Veľkým problémom pri rozvoji infraštruktúry obce je častý jav nevysporiadaných majetkov. Je to brzdiaci element najmä v nadväznosti na využitie štrukturálnych fondov na rozvoj verejnej infraštruktúry.

3.4.1 Bývanie a bytový fond

Tabuľka 14 - Stav bytového fondu

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Spolu	V nich byty spolu
Domov spolu	156	1	157	162
Trvale obývané domy	156	1	157	162
v [%]				

Vlastníctvo b. družstvo	0	1	1	6
Vlastníctvo obec	0	0	0	0
Vlastníctvo FO	156	0	156	162
Vlastníctvo PO	0	0	0	0
Vlastníctvo ostatné	0	0	0	0
Neobývané	5	0	5	0
Priemerný vek domu	60			

Bytový fond obce je trvalo obývaný na 100%. V súlade s trendom odchodu mladej a vzdelanej generácie a starnutím obyvateľstva očakávame zvýšenie dopytu po nájomných bytoch s nízkym štandardom. Samospráva bude riešiť bytovú otázku v časovom horizonte 3 - 4 rokov. Voľné domy sú v tejto dobe tiež využívané na bývanie a podnikanie na miestnej úrovni.

Tabuľka 15 - Vek domového fondu

Obdobie výstavby bytov	V rodinných domoch	V bytových domoch	V domovom fonde spolu
Do roku 1945	79	0	100
1946-1970	52	1	71
1971-1980	15	0	35
1981-1990	2	0	0
1991-2001	8	0	10
Spolu	156	1	216

3.4.2 Infraštruktúra obce

Infraštruktúra	Áno/Nie
Cestná sieť	Áno
cesty 1. kat	Nie
cesty 2 kat.	Nie
Ostatné	-
Železničná sieť v km	Nie
Plyn v m	Áno
Kanalizácia v m	Áno
ČOV	Áno
Vodovod v m	Áno
Vodný zdroj	Áno
Zber TKO	Áno
Klasický	Nie
Separovaný	Áno

Domové ČOV	Áno
Spôsob vykurovania	Áno
Vedenie el. energie	Áno
Vzdušné	Áno
Káblové	Nie
Železničná stanica	Nie
Vlakové spoje	Nie
Železničná zastávka	Nie
Autobusová stanica	Áno
Autobusové spojenie	Áno
Z toho expresné	Nie
Telefónny rozvod	Áno
Rozhlas	Áno
Káblová TV	Nie
Regionálne trasy TI	Áno
Medzinárodné trasy TI	Nie
Internet	Áno - súkromné

Dopravná infraštruktúra

Cestná doprava

Obec sa nachádza na ceste, ktorá spája väčšinu okolitých obcí mikroregiónu s regionálnymi centrami – Rimavskou Sobotou, Fiľakovom a Lučencom.

Stále cestné hraničné prechody sa najbližšie nachádzajú v Šiatorskej Bukovinke a obci Kráľ. V neďalekej obci Tachty sa nachádza hraničný prechod Tachty - Cered, ktorý výrazne zjednodušil prístup do regionálnych centier v Maďarskej republike, ako je Šalgótarján, Miškovec a Eger.

Miestne komunikácie sú asfaltové, s dobrým pokrytím celej obce. Ich kvalita je však premenlivá, keďže obec nemá dostatok zdrojov na úplnú rekonštrukciu, len na základnú údržbu. Miestne komunikácie si vyžadujú kompletnú rekonštrukciu. Problematické sú cesty a tak aj dostupnosť centier najmä v zimných mesiacoch.

Železničná doprava

V katastri obce neprechádza železničná trať, najbližšie napojenie na železnicu je možné na stanici v Jesenskom a Hajnáčke, ktorým prechádza trať Zvolen – Košice.

Základná a environmentálna infraštruktúra

Plyn

Obec je plynofikovaná. Využitie plynu sa však v dôsledku výrazného zvýšenia cien veľmi znížilo, občania znova prechádzajú na tuhé (neobnoviteľné) palivo, čo zvyšuje zaťaženie prírodného prostredia.

Pitná voda

Šimonovce má vybudovaný vlastný vodovod. Je to výhoda, najmä pri možnosti rozvoja podnikania a cestovného ruchu.

Kanalizácia a ČOV

V obci je dostupná kanalizácia a ČOV. Je to v porovnaní s inými okolitými obcami veľká výhoda.

Odpadové hospodárstvo

V obci momentálne funguje separovaný zber TKO.

Komunikačná infraštruktúra

V obci sú dostupné všetky siete mobilných operátorov. Internet je takisto dostupný, momentálne prostredníctvom dial-up pripojenia, ISDN a mobilného pripojenia. Širokopásmový internet v obci ešte nie je dostupný. Obcou neprechádzajú regionálne trasy TI.

V obci v tejto dobe neexistuje verejný prístupový bod k internetu.

Spoločenská infraštruktúra (infraštruktúra voľného času)

Pre rozvoj kultúrnych a voľno časových aktivít je obci dostupný kultúrny dom a futbalové ihrisko. Kultúrny dom je v zlom technickému stave, hoci je dosť využívaný. Pre spoločenské aktivity slúžia aj verejné priestranstvá a parky obce, ktoré sú však už horšom technickom stave s potrebou ich revitalizácie a obnovy. Dopyt je aj po multifunkčnom ihrisku a detskom ihrisku s ktorými obec nedisponuje. Zdroje na ich postavenie by mohla obec získať z grantov a štátnych dotácií.

3.4.3. Voľné objekty využiteľné pre rozvoj obce

Samotná obec má dostupné voľné a nevyužívané objekty iba z časti a to v budove samosprávy a miestneho kaštieľa.

3.5 Prírodné zdroje

Využitie pôdy

Spolu	Poľnohospodárska pôda (ha)				Nepoľnohospodárska pôda (ha)				
	Orná pôda	Trvalé kultúry	TTP	Spolu	Lesná Pôda	Vodná pôda	Zastavná pôda	Ostatná pôda	Spolu
782	682	5	65	722	0	21	5,822	33,2	60

Lesy

Celková výmera	Z toho					
	FO	Obchodné spol.	Cirkve	Spoločenstvá	Družstvá	Obec
0	0	0	0	0	0	0

3.6 Cestovný ruch

Charakteristika obce, ktorá je problematická pri rozvoji priemyslu – geografická izolovanosť, poľnohospodárske tradície sú výraznými výhodami pri potenciálnom rozvoji cestovného ruchu.

Aj keď je CR momentálne len marginálnou časťou miestneho hospodárstva, obec má dobré vlohy na jeho ďalší rozvoj: výborné klimatické podmienky v letnej sezóne, čisté prírodné prostredie, nezaťaženosť priemyslom, blízkosť štátnych hraníc, zachovalosť tradícií a zvykov a samozrejme veľká vodná nádrž v neďalekých obciach. Ďalšie atrakcie v obci sú: miestny kalvínsky kostol z roku 1970 jej veža bola postavená r. 1858. V obci je aj klasicistická kúria z 19. Storočia, vo veľmi zlom stave a vyžaduje si kompletnú rekonštrukciu.

Prostredie je tak výnimočne vhodné na rozvoj vidieckej turistiky, pešej a cyklistickej turistiky, v letnej aj zimnej sezóne.

Slabinou obce je vybavenie službami a infraštruktúrou cestovného ruchu. V obci sa nenachádza stravovacie zariadenie. Chýbajú ubytovacie kapacity aspoň na štandardnej úrovni. Chýbajú ostatné doplnkové služby na oddych, relaxáciu a trávenie voľného času, absentujú nosné produkty CR, sprievodné podujatia, ako aj komplexný marketing a poskytovanie informácií o možnostiach v regióne. Pre rozvoj pešej aj cyklistickej turistiky je potrebné kvalitné značenie jednotlivých trás.

K rozvoju CR v obci chýba komplexný prístup k problematike na úrovni mikroregiónu. Chýba spoločná stratégia rozvoja CR. Takisto je nedostatočný marketing lokality.

4. SWOT analýza obce

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none">• Čisté prostredie obce• Dobrá poloha obce• Dobrá občianska vybavenosť• Jazerá• Dobrá demografická skladba obyvateľstva• NO v obci (hasiči, spevokol, Csemadok)• vhodné danosti pre rozvoj poľnohospodárstva	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none">• nevysporiadaný obecný majetok• v obci nie je rozvojová nezisková organizácia• nie je dokončená základná infraštruktúra• prihraničná oblasť ďaleko od centier• odchod mladej vzdelanej generácie z obce• nedostatok pracovných príležitostí• útlm poľnohospodárstva• úbytok hospodársky aktívnych obyvateľov• nedostatok zdrojov na rozvoj• nedostatok informačných zdrojov• žiadny investor v obci• chýbajú pracovné príležitosti• slabá výkonnosť tretieho sektoru
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none">• zmena štruktúry poľnohospodárstva• obnova budov• podpora reštrukturalizácie poľnohospodárstva• bio výroby• pestovanie netradičných plodín• energetické rastliny• rozvoj pešej turistiky• miestne výroby• rozvoj turizmu• rozvoj turistických trás a náučných chodníkov s ostatnými obcami• vybudovanie funkčného komunitného centra• zabezpečenie verejného prístupu k internetu• skrášlenie verejných priestorov• posilnenie marketingu obce• organizácia kultúrnych a spoločenských aktivít v obci	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none">• nedostatok zdrojov na rozvoj obce• zmena legislatívy• regionálne rozdiely• nepochopenie a neprijatie rozvojovej stratégie občanmi• sklamanie z nedostavenia okamžitých výsledkov• pasivita občanov, nevyužitie miestnych zdrojov, spoliehanie sa na externú pomoc• nedostatok grantových zdrojov

5. Rozvojová stratégia

Nakoľko ide o obec s počtom obyvateľov do tisíc občanov a nachádza sa mimo pólov rastu jeho rozvoj je možný v nasledujúcich oblastiach:

5.1 Ciele a priority

Strategický cieľ – Zníženie miery nezamestnanosti v obci

Priorita 1 – Rozvoj miestneho hospodárstva

Priorita 2 – Rozvoj infraštruktúry

Priorita 3 – Rozvoj životného prostredia

Priorita 4 – Zvýšenie konkurencieschopnosti ľudských zdrojov

5.2 Opatrenia a aktivity

Priorita 1 – Rozvoj miestneho hospodárstva

Opatrenie 1.1 – Podpora rozvoja podnikania v obci

Podopatrenie 1.1.1 – Podpora začínajúcim podnikateľom

- podpora rozvojových projektov zameraných na rozvoj MSP založených na využití miestnych zdrojov
- podpora začínajúcim podnikateľom a mladým podnikateľom
- podpora cezhraničného podnikania
- rozvoj podnikania založeného na inováciách a moderných technológiách

Podopatrenie 1.1.2 – Rozvoj podnikateľskej infraštruktúry

- rozvoj podnikateľskej infraštruktúry, využitie prázdnych objektov na tento účel

Podopatrenie 1.1.3 – Rozvoj ľudských zdrojov v oblasti podnikania

- motivácia k podnikaniu
- podporné vzdelávanie, zamerané na založenie a rozvoj podnikania

Opatrenie 1.2 – Rozvoj výkonnosti poľnohospodárstva

Podopatrenie 1.2.1 – Zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskej produkcie

- zavedenie produkcie s vyššou pridanou hodnotou, bioprodukcie
- rozvoj produkcie energetických rastlín
- posilnenie miestneho spracovania miestnych surovín

Podopatrenie 1.2.2 – Modernizácia technológií poľnohospodárskych subjektov

- modernizácia technologického vybavenia subjektov
- modernizácia spracovateľského priemyslu
- založenie spoločného odbytového združenia
- zavádzanie environmentálnych technológií

Opatrenie 1.3 – Rozvoj cestovného ruchu

Podopatrenie 1.3.1 – Spracovanie stratégie rozvoja cestovného ruchu

- spracovanie stratégie rozvoja CR pre obec
- spracovanie spoločnej stratégie rozvoja CR mikroregiónu

Podopatrenie 1.3.2 – Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu

- vytvorenie ubytovacích a stravovacích kapacít
- rozvoj infraštruktúry oddychu a rekreácie v katastri obce, rozvoj zimných aj letných športov
- vysporiadanie pozemkov
- rozvoj agroturistických zariadení
- rozvoj podpornej infraštruktúry (oddychové zóny, prístrešky, detské ihriská)
- ochrana, uchovanie a rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, prírodných a iných atraktivít obce
- vytýčenie a značenie turistických a cykloturistických trás

Podopatrenie 1.3.3 – Vytvorenie nových produktov CR

- rozvoj tradičných remesiel
- rozvoj sprievodných aktivít na báze miestnych zvykov a kultúry
- vytvoriť originálny a jedinečný imidž produktov CR
- rozvoj atraktívnych produktov v súlade s požiadavkami trhu

Podopatrenie 1.3.4 – Podpora marketingu územia

- vytvorenie vlastného imidžu mikroregiónu
- vydávanie publikácií a informačných materiálov
- zabezpečenie označenia a informačných tabúľ
- prezentácia na internete

Priorita 2 – Rozvoj infraštruktúry

Opatrenie 2.1 – Rozvoj lokálnej infraštruktúry

Podopatrenie 2.2.1 – Rozvoj občianskej infraštruktúry (kultúra, školstvo, verejné priestory)

- modernizácia a rekonštrukcia verejných budov obce
- výstavba bytov s nižším štandardom
- znižovanie energetickej náročnosti objektov
- podpora polyfunkčného využitia málo využívaných objektov
- úprava verejných priestorov

- výstavba oddychovej zóny, detského ihriska a multifunkčného ihriska
- výstavba a rekonštrukcia ciest a chodníkov v obci
- ochrana a rekonštrukcia pamiatok
- prevádzka komunitného centra

Opatrenie 2.2 – Rozvoj komunikačnej infraštruktúry

- rozvoj internetizácie obce
- rozvoj verejných prístupových bodov
- podpora internetizácie a informatizácie verejnej správy
- rekonštrukcia miestneho rozhlasu

Priorita 3 – Rozvoj životného prostredia

Opatrenie 3.1 – Odstránenie čiernych skládok, posilnenie separovaného zberu odpadu

- odstránenie čiernych skládok, podpora preventívnych opatrení pre zamedzenie tvorby nových
- posilnenie separovaného zberu odpadu
- podpora aktivít zvyšujúcich environmentálnu uvedomelosť občanov

Opatrenie 3.2 – Využitie obnoviteľných zdrojov energie

- realizácia štúdie realizovateľnosti pre využitie obnoviteľných zdrojov energie v obci
- podpora zavedenia takýchto technológií v obci

Opatrenie 3.3 – Rozvoj environmentálneho vzdelávania

- organizácia spoločenských a kultúrnych podujatí s environmentálnou témou
- posilnenie environmentálneho vzdelávania detí

Priorita 4 - Zvýšenie konkurencieschopnosti ľudských zdrojov

Opatrenie 4.1 – Prispôsobenie vzdelania požiadavkám trhu práce

Podopatrenie 4.1.1 – Zavedenie systému celoživotného vzdelávania

- zvýšiť úroveň vzdelávania
- rozvoj celoživotného vzdelávania
- zabezpečenie vzdelávania a rekvalifikačných kurzov v súlade s požiadavkami trhu práce
- rozvoj vzdelávania cudzích jazykov
- vytvorenie vzdelávacieho centra
- zníženie miery sociálnej neprispôobilosti

Podopatrenie 4.1.2 – Rozvoj informačnej a vedomostnej spoločnosti

- rozvoj počítačovej gramotnosti,
- zavedenie moderných metód vzdelávania
- rozvoj e-learningu

Opatrenie 4.2 – Podpora kultúrneho, spoločenského života a sociálnej situácie

Podopatrenie 4.2.1 – Rozvoj tretieho sektora

- založenie rozvojového občianskeho združenia
- posilnenie využívania možností získania finančnej podpory pre rozvojové projekty prostredníctvom práce občianskych združení
- rozvoj dobrovoľníctva
- posilnenie účasti občanov na verejných veciach obce
- zapojenie občanov do rozvojových aktivít
- rozvoj cezhraničnej spolupráce

Podopatrenie 4.2.2 – Zvýšenie aktivity občanov a posilnenie sociálnej inklúzie

- motivácia nezamestnaných k zamestnaniu/samozamestnaniu
- zavedenie systému poradenstva a informovania pre nezamestnaných
- rozvoj služieb nezamestnaným
- boj proti negatívnym javom dlhodobej nezamestnanosti
- riešenie špecifických problémov obyvateľstva
- podpora komunitných lídrov
- posilnenie komunitných služieb
- prevádzka komunitného centra

Podopatrenie 4.2.3 – Zastavenie prestarnutia obce

- zabezpečiť podporu pre mladé rodiny
- zapojiť mladých ľudí do vecí verejných, motivovať ich k usadeniu sa v obci
- posilniť možnosti zamestnania/samozamestnania sa v regióne

6. Akčný plán obce

Priorita 1 - Rozvoj miestneho hospodárstva				
Opatrenie 1.1 – Podpora rozvoja podnikania v obci				
Podopatrenie 1.1.1 – Podpora začínajúcim podnikateľom				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ podpora rozvojových projektov zameraných na rozvoj MSP založených na využití miestnych zdrojov	9.2020	Podnikatelia, obec.		ERDF, CBC
▪ podpora začínajúcim a mladým podnikateľom	9.2020	Podnikatelia, obec.		ERDF
▪ podpora cezhraničného podnikania	6.2017	Obec, MVO		ERDF
▪ podporné vzdelávanie, zamerané na založenie a rozvoj podnikania	9.2017	MVO, podn., obec		ESF
Podopatrenie 1.1.2 – Rozvoj podnikateľskej infraštruktúry				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ rozvoj podnikateľskej infraštruktúry, využitie prázdnych objektov na tento účel	9.2020	Podn., obec		PRV, súkr. zdroje
Podopatrenie 1.1.3 – Rozvoj ľudských zdrojov v oblasti podnikania				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ motivácia k podnikaniu	9.2016	MVO, obec		ERDF, vlastné zdroje
▪ podporné vzdelávanie zamerané na založenie a rozvoj podnikania	9.2016	Podn., obec		ERDF, súkromné zdroje
Opatrenie 1.2 – Rozvoj výkonnosti poľnohospodárstva				
Podopatrenie 1.2.1 – Zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskej produkcie				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ zavedenie produkcie s vyššou pridanou hodnotou, bioprodukcie	9.2018	Obec		ERDF, EF
▪ rozvoj produkcie energetických rastlín	9.2020	Obec		ERDF, EF
▪ posilnenie miestneho spracovania miestnych surovín				
Podopatrenie 1.2.2 – Modernizácia technológií poľnohospodárskych subjektov				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj

▪ modernizácia technologického vybavenia subjektov	3.2019	Obec, MVO	ERDF, POD, MK	
▪ modernizácia spracovateľského priemyslu	3.2019	Obec, MVO, podn.	ERDF	
▪ založenie odbytového združenia	3.2019	Obec	ERDF	
▪ zavádzanie environmentálnych technológií	6.2016	Obec, MVO	ERDF, ESF, nadácie	
Opatrenie 1.3 – Rozvoj cestovného ruchu				
Podopatrenie 1.3.1 – Spracovanie stratégie rozvoja cestovného ruchu				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ spracovanie stratégie CR pre obec	9.2018	MVO, podnikatelia, obec	ERDF, MDPT	
▪ spracovanie spoločnej stratégie rozvoja CR mikroregiónu	9.2018	MVO, obec, MR	ERDF, MDPT, podn.	
Podopatrenie 1.3.2 – Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ vytvorenie stravovacích a ubytovacích kapacít	6.2016	Obec	ERDF, EF,	
▪ rozvoj infraštruktúry oddychu a rekreácie v katastri obce, rozvoj zimných a letných športov	9.2018	Obec	ERDF, Nadácie,	
▪ vysporiadanie pozemkov	9.2018	Obec	Štrukturálne fondy	
▪ rozvoj agroturistických zariadení	9.2018	Obec	Štrukturálne fondy	
▪ rozvoj podpornej infraštruktúry (oddychové zóny, prístrešky, detské ihriská)	9.2018	Obec	Štrukturálne fondy	
▪ ochrana, uchovanie a rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, prírodných a iných atraktivít obce	9.2018	Obec	Štrukturálne fondy	
▪ vytýčenie a značenie turistických a cykloturistických trás	9.2018	Obec	Štrukturálne fondy	
Opatrenie 3.2 – Využitie obnoviteľných zdrojov energie				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ realizácia štúdie realizovateľnosti pre využitie obnoviteľných zdrojov energie v obci	6.2016	Obec	ERDF, I, REC, EF NN	
▪ zavedenie takýchto technológií	3.2020	Obec, podn.	ERDF, NNI, REC, EF	
Podopatrenie 1.3.3 – Vytvorenie nových produktov CR				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ rozvoj tradičných remesiel	9.2018	MVO, obec	ERDF, EF, POD, nadácie	
▪ rozvoj sprievodných aktivít na báze miestnych zvykov a kultúry	6.2014-2020	MVO, obec	Obec, MK	

▪ vytvoriť jedinečný a originálny imidž produktov CR				
▪ rozvoj atraktívnych produktov v súlade s požiadavkami trhu				
Podopatrenie 1.3.4 – Podpora marketingu územia				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ vytvorenie vlastného imidžu mikroregiónu	6.2014-2020	Obec, škola, materská škôlka		EF, MŠ, nadácie
▪ vydávanie publikácií a informačných materiálov	9.2014-2020	Obec, škola, materská škôlka, MVO		MŠ, vlastné zdroje
▪ zabezpečenie označení a informačných tabúľ	9.2014-2020	Obec,		ERDF, EF
▪ prezentácie na internete	9.2014-2020			Vlastné zdroje, Štrukturálne fondy
Opatrenie 2.1 – Rozvoj lokálnej infraštruktúry				
Podopatrenie 2.2.1 – Rozvoj občianskej infraštruktúry (kultúra, školstvo, verejné priestory)				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ modernizácia a rekonštrukcia verejných budov obce	3.2018	MVO, obec		ESF, vlastné zdr.
▪ výstavba bytov s nižším štandardom	9.2018	Obec, MVO		ERDF, ESF,
▪ znižovanie energetickej náročnosti objektov	9.2015	MVO, obec		MPSVR, ESF
▪ podpora polyfunkčného využitia málo využívaných objektov	6.2019	Obec		ESF, MŠ
▪ úprava verejných priestorov	6.2014-2020	Obec, MVO		ERDF, Ministerstvo pôdohospodárstva, dotácie
▪ výstavba oddychovej zóny, detského ihriska a multifunkčného ihriska	9.2018	Obec, MVO		Ministerstvo pôdohospodárstva, dotácie
▪ výstavba a rekonštrukcia ciest a chodníkov v obci	3.2016	Obec		Ministerstvo pôdohospodárstva, dotácie
▪ ochrana a rekonštrukcia pamiatok	9.2018	Obec		Ministerstvo pôdohospodárstva, dotácie, MK
▪ prevádzka komunitného centra	6.2014-2020	Obec, MVO		ESF
Opatrenie 2.2 – Rozvoj komunikačnej infraštruktúry				
Aktivita	Časový harmonogram	Zodpovednosť	Finančný plán	Zdroj
▪ rozvoj internetizácie obce	3.2016	Obec		vlastné zdroje
▪ rekonštrukcia miestneho rozhlasu	3.2016	Obec		Dotácie

▪ rozvoj verejných prístupových bodov	3.2016	Obec, podnikatelia		ERDF, dotácie
podpora internetizácie a informatizácie verejnej správy	6.2014-2020	Obec		OSF, vlastné zdroje
▪ rekonštrukcia miestneho rozhlasu	6.2016	Obec		ESF, MPSVR
Priorita 3 – Rozvoj životného prostredia				
Opatrenie 3.1 – Odstránenie čiernych skládok, posilnenie separovaného zberu odpadu				
▪ odstránenie čiernych skládok, podpora preventívnych opatrení pre zamedzenie tvorby nových	6.2016	Obec, podnikatelia		EF, Ministerstvo pôdohospodárstva
▪ posilnenie separovaného zberu odpadu	6.2016	Obec, MR		Envirofond
▪ podpora aktivít zvyšujúcich environmentálnu uvedomelosť občanov	6.2016	Obec, MVO		Envirofon, EHP
Opatrenie 3.3 – Rozvoj environmentálneho vzdelávania				
▪ organizácia spoločenských a kultúrnych podujatí s environmentálnou témou	6.2014-2020	Obec, MVO		Envirofond, nadácie
▪ posilnenie environmentálneho vzdelávania detí	6.2014-2020	Obec, MVO, škola		Nadácie
Priorita 4 - Zvýšenie konkurencieschopnosti ľudských zdrojov				
Opatrenie 4.1 – Prispôsobenie vzdelania požiadavkám trhu práce				
Podopatrenie 4.1.1 – Zavedenie systému celoživotného vzdelávania				
▪ zvýšiť úroveň vzdelávania	6.2014-2020	Obec, škola		MŠ, obec
▪ rozvoj celoživotného vzdelávania	6.2014-2020	Obec, MVO		ÚPSVaR, ESF
zabezpečenie vzdelávania a rekvalifikačných kurzov v súlade s požiadavkami trhu práce	6.2016	Obec, MVO		ÚPSVaR, ESF
▪ rozvoj vzdelávania cudzích jazykov	6.2014-2020	Obec, MVO		Obec, nadácie
▪ vytvorenie vzdelávacieho centra	9.2018	Obec		Obec, EÚ
▪ zníženie miery sociálnej neprispôsobivosti	9.2018	Obec, MVO		ESF
Podopatrenie 4.1.2 – Rozvoj informačnej a vedomostnej spoločnosti				
▪ rozvoj počítačovej gramotnosti	9.2018	Obec, podnikatelia		ESF, MŠ
▪ zavedenie moderných metód vzdelávania	9.2018	Obec, MVO		ESF, MŠ
Opatrenie 4.2 – Podpora kultúrneho, spoločenského života a sociálnej situácie				
Podopatrenie 4.2.1 – Rozvoj tretieho sektora				
▪ založenie rozvojového občianskeho združenia	6.2016	Obec		Obec

▪ posilnenie využívania možností získania finančnej podpory pre rozvojové projekty prostredníctvom práce občianskych združení	6.2016	MVO		Nadácie, ŠF
▪ rozvoj dobrovoľníctva	6.2016	Obec, MVO		Obec, nadácie
▪ posilnenie účasti občanov na verejných veciach obce	6.2016	Obec, MVO		Obec, nadácie
▪ zapojenie občanov do rozvojových aktivít	6.2016	Obec, MVO		Obec, nadácie
▪ rozvoj cezhraničnej spolupráce	6.2016	Obec, MVO		Interreg CBC Sk-Hu
Podopatrenie 4.2.2 – Zvýšenie aktivity občanov a posilnenie sociálnej inklúzie				
▪ motivácia nezamestnaných k zamestnaniu/samozamestnaniu	6.2014-2020	Obec, MVO		ESF
▪ zavedenie systému poradenstva a informovania pre nezamestnaných	9.2018	Obec		ESF
▪ rozvoj služieb nezamestnaným	9.2018	Obec, MVO		ESF
▪ boj proti negatívnym javom dlhodobej nezamestnanosti	6.2014-2020	Obec, MVO		ESF
▪ riešenie špecifických problémov obyvateľstva	6.2014-2020	Obec, MVO		ESF
▪ podpora komunitných lídrov	9.2018	Obec, MVO		ESF
▪ posilnenie komunitných služieb	9.2018	Obec, MVO		ESF
▪ prevádzka komunitného centra	9.2018	Obec, MVO		ESF
Podopatrenie 4.2.3 – Zastavenie prestarnutia obce				
▪ zabezpečiť podporu pre mladé rodiny	6.2016	Obec, MVO		ESF
▪ zapojiť mladých ľudí do vecí verejných, motivovať ich k usadeniu sa v obci	6.2016	Obec, MVO		Vlastné zdroje
▪ posilniť možnosti zamestnania/samozamestnania sa v regióne	6.2016	Obec		ESF

Zoznam tabuliek:

TABUĽKA 1 – ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE	4
TABUĽKA 2 – PRIRODZENÝ PRÍRASTOK OBYVATEĽSTVA OBCE	5
TABUĽKA 3 – MIGRAČNÉ SALDO OBYVATEĽSTVA OBCE	6
TABUĽKA 4 – NÁBOŽENSKÉ ZLOŽENIE OBYVATEĽSTVA OBCE	7
TABUĽKA 5 – NÁRODNOSTNÉ ZLOŽENIE OBYVATEĽSTVA OBCE	8
TABUĽKA 6 – VZDELANOSTNÁ ÚROVEŇ OBYVATEĽSTVA	9
TABUĽKA 7 – VÝVOJ POČTU ŽIAKOV	12
TABUĽKA 8 – VÝVOJ POČTU PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV V OBCI	14
TABUĽKA 9 – PREHĽAD POČTU SUBJEKTOV PÔSOBIACICH V OBCI A POČTU ICH ZAMESTNANCOV	14
TABUĽKA 10 – VÝVOJ A ŠTRUKTÚRA NEZAMESTNANOSTI (K 31.12. PRÍSLUŠNÉHO ROKA)	16
TABUĽKA 11 - VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA NEZAMESTNANÝCH OBYVATEĽOV	17
TABUĽKA 12 – VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA NEZAMESTNANÝCH OBYVATEĽOV	18
TABUĽKA 13 – ODVETVIA HOSPODÁRSTVA V KTORÝCH OBYVATELIA OBCE PRACUJÚ	19
TABUĽKA 14 - STAV BYTOVÉHO FONDU	20
TABUĽKA 15 - VEK DOMOVÉHO FONDU	21

Zoznam grafov:

GRAF 1 – VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV V ROKOCH 2009-2013	5
GRAF 2 – PREHLÁD PRIRODZENÉHO PRÍRASTKU OBYVATEĽOV	6
GRAF 3 – PREHLÁD MIGRÁCIE OBYVATEĽSTVA	7
GRAF 4 – NÁBOŽENSKÉ ZLOŽENIE OBYVATEĽSTVA	8
GRAF 5 – NÁRODNOSTNÉ ZLOŽENIE OBYVATEĽSTVA	9
GRAF 6 – ŠTRUKTÚRA VZDELANOSTNEJ ÚROVNE OBYVATEĽSTVA	10
GRAF 7 – VÝVOJ POČTU ŽIAKOV	12
GRAF 8 – VÝVOJ MIERY NEZAMESTNANOSTI	17
GRAF 9 – VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA EVIDOVANÝCH NEZAMESTNANÝCH	18
GRAF 10 – VZDELANOSTNÁ ÚROVEŇ NEZAMESTNANÝCH OBYVATEĽOV	19
GRAF 11 – VÝVOJ POČTU PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV V OBCI	20

Schválené obecným zastupiteľstvom dňa: